ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การพัฒนาวิธีโฟลอินเจคชันอะนาลิซิสสำหรับวิเคราะห์หาปริมาณทองแดง ชื่อผู้เชียน นางสาวอุไร ชาตรีวงศ์สิน

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาชาวิชาเคมี

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.สายสุนีย์	เหลี่ยวเรื่องรัตน์	ประธานกรรมการ
นศ.ดร.ยุทธศักดิ์	วณีสอน	กรรมการ
รศ. ดร. บุญสม	เหลี่ยวเรื่องรัตน์	กรรมการ

บทคัดย่อ

ได้สร้างระบบโฟลอินเจคชันอะนาลิซิส (เอฟไอเอ) ซึ้นจากวัสดุและเครื่องมือ
ที่หาได้ง่ายเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ปริมาณทองแดงโดยดัดแปลงวิธีคัลเลอริเมตรีมาใช้กับ
เอฟไอเอเพื่อปรับปรุงให้ได้วิธีที่มีประสิทธิภาพดียิ่งชื้น รีเอเจนต์ที่ได้ทำการศึกษามีสอง
ชนิดคือ ไดเอธานอลไดไธโอคาร์บาเมตและรีเอเจนต์ที่เตรียมชื้นคือ 3-ethyl-5-hydroxy5-D-arabinotetrahydroxybutyl-3-thiazolidine-2-thione (EHTTT) วิธีที่
ใช้ไดเอธานอลไดไธโอคาร์บาเมตเป็นคัลเลอริเมตริกรีเอเจนต์มีการวัดการดูดกลืนแสงสูง
สุดที่ความยาวคลื่น 395 นาโนเมตร หลังจากฉีดสารละลายทองแดงปริมาตร 200 ไมโครลิตร เข้าไปในกระแสตัวพาที่ประกอบด้วยไดเอธาโนลามีน 0.10 เปอร์เซ็นต์น้ำหนักต่อ
ปริมาตร คาร์บอนไตซัลไฟด์ 0.08 เปอร์เซ็นต์ปริมาตรต่อปริมาตร และอีดีทีเอ 0.08
โมลาร์ ซึ่งได้ปรับพีเอชชองสารละลายผสมให้เท่ากับ 8.0 ได้ทำการตรวจสอบหาสภาวะ
ต่าง ๆ ที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ทองแดงปริมาณน้อย ๆ และได้คาลิเบรชันเคิร์พ

เป็นเส้นตรงในช่วงความเข้มข้น 0.5-4.0 พีพีเอ็ม วิธีนี้สามารถวิเคราะห์ทองแดงได้ต่ำ สุด 0.01 พีพีเอ็ม ได้นำวิธีนี้มาใช้วิเคราะห์หาปริมาณทองแดงในน้ำตัวอย่างจากแหล่ง แม่ปิง พบว่ามีทองแดงอยู่ในช่วง N.D.-0.017 พีพีเอ็ม อีกวิธีหนึ่งที่ทำการศึกษาได้ อาศัยการเกิดปฏิกิริยาระหว่างทองแดงกับรีเอเจนต์ที่เตรียมขั้นคือ EHTTT ซึ่งจะได้ผลิต ภัณฑ์อยู่ในรูปสารละลายสีเหลือง ทำการวัดการดูดกลืนแสงสูงสุดที่ความยาวคลืน 430 นาโนเมตร และได้ทำการดัดแปลงวิธีวิเคราะห์ทองแดงให้เหมาะสม โดยใช้สารละลาย ทองแดงปริมาตร 200 ไมโครลิตร ฉีดเข้าสู่กระแสตัวพาที่ประกอบด้วย EHTTT 0.010 เปอร์เช็นต์น้ำหนักต่อปริมาตร และอะซิเตตบัพเฟอร์เช้มข้น 0.05 โมลาร์ ที่ปรับ พีเอช เป็น 4.5 ได้ทำการศึกษาหาสภาวะของการทดลองที่เหมาะสมสำหรับวิธีนี้ และได้ คาริเบรชันเคิร์พเป็นเส้นตรงในช่วงความเช้มข้น 0.1-0.8 นีพีเอ็ม วิธีนี้มีความไวสูง มากสามารถวิเคราะห์ทองแดงได้ต่ำสุดถึง 0.001 นีพีเอ็ม และเมื่อนำวิธีนี้มาใช้วิเคราะห์ หาปริมาณทองแดงในน้ำตัวอย่างชุดเดียวกันกับวิธีแรก พบว่ามีปริมาณทองแดงอยู่ในช่วง 0.005-0.018 พีพีเอ็ม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis

Development of a Flow Injection Analysis

Procedure for Copper Determination

Author

Ms. Urai Chatreewongsin

M.S.

Chemistry

Examining Committee :

Assist.Prof.Dr.Saisunee Liawruangrath

Chairman

Assist.Prof.Dr.Yuthsak

Vaneesorn

Member

Assoc.Prof.Dr.Boonsom

Liawruangrath

Member

ABSTRACT

A flow injection analysis (FIA) system was constructed from easily available materials and instruments for copper determination in which the colorimetric procedure was modified for FIA to improve the efficiency of the method. Two colorimetric reagents for copper(II) were studied, namely diethanoldithiocarbamate and a synthetic reagent, 3-ethyl-5-hydroxy-5-D-arabinotetrahydroxybutyl-3-thazolidine-2-thione (EHTTT). The first method involved the measurement of the maximum absorption at 395 nm after 200 µl of copper(II) solution were injected into a carrier stream containing 0.10 % w/v

diethanolamine, 0.08 % v/v carbon disulfide and 0.08 M EDTA; the pH was adjusted to 8.0. Optimum conditions for determining small amounts of copper in standard solutions were investigated and a rectilinear calibration curve established over the range of 0.5-40 ppm copper(II). The method has been applied to the determination of copper(II) contents in water samples collected from the Mae Ping River; these contents were found to be in the range 0.017 ppm. The other method was based on the reaction between copper(II) and the reagent developed in this research referred to EHTTT, resulting in a yellow solution. Maximum absorption measurements were made at 430 nm. Again, the above colorimetric procedure was adapted for determining copper(II) in which 200 µl of copper(II) solution were injected into a carrier stream containing 0.010 % w/v EHTTT, 0.05 M acetate buffer and adjusted to pH 4.5. The optimum conditions of this method investigated and a linear calibration curve over the range of 0.1-0.8 ppm of copper(II) was established. The method was highly sensitive with a detection limit of 0.001 ppm copper(II). recommended procedure has also been applied to the determination of copper(II) contents in the water samples which were found to be in the range 0.005-0.018 ppm.